

P o z n á m k a z a s i l a t e l o v a. Stejné rozhodnutí nejv. s. z 5. prosince 1922 RI 1385/22 (České Právo 1923 str. 35) a rozhodnutí z 24. října 1922 RII 382/22 (Sbírka Vážného č. 1941).

—va

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

L. O p p e n h e i m : **Mezinárodní právo.** (Přeloženo dle třetího vydání pořízeného r. 1920 Ronaldem F. Roxburghem za redakce dra Jar. Kallaba). Svazek I. Mír. V Praze 1924, nákladem Orbis.

Překlad díla Oppenheimova má hověti potřebám vyučovacím i potřebám praxe. Vydavatelé i překladatel zdůrazňují v předmluvě k českému vydání, že kdežto v době naší státní nesamostatnosti nebylo praktického podnětu zabývatí se právem mezinárodním a tudíž ani zájmu o tento obor, pocífuje se po světové válce tím naléhavější potřeba příručky práva mezinárodního. Spis Oppenheimův byl zvolen proto, že vystihuje stav práva mezinárodního v době téměř současné (až do r. 1920) i pro obsahové přednosti, zejména proto, že jsou v něm sloučeny přednosti vědeckých method právnických obvyklých na pevnině evropské s přednostmi method obvyklých v obvodu práva anglo-amerického. Konečně doporučovalo spis Oppenheimův, že při ne příliš značném rozsahu dovedl shrnouti hojnost dokladů z literatury až do doby současné.

České vydání díla Oppenheimova je rozvrženo na čtyři díly: V prvním z nich dosud vyšlém jedná spisovatel úvodem o mezinárodním právu jako právu, o jeho základech a pramelech, o poměru mezi právem mezinárodním a vnitrostátním, o oblasti mezinárodního práva a jeho kodifikaci. Následuje přehled vývoje mezinárodního práva a nauky o něm. Po těchto úvodních kapitolách přechází autor k vlastnímu výkladu. P r v n í část o subjektech mezinárodního práva obsahuje kapitoly o mezinárodních osobách (pozornosti zaslouží zejména oddíl o uznání států, o sukcessi mezinárodních osob, o složených mezinárodních osobách), o postavení států v rodině národů (nezávislost a svrchovanost, intervence), o odpovědnosti států a o Společnosti národů. Tato kapitola o instituci nedávného data je zvláště zajímavá. Autor nezastírá vady organizace Společnosti národů, uznává však, že její zřízení zahájilo novou epochu ve vývoji lidstva. Činnost Společnosti může býti velmi vý-

znamná, neboť její úspěch bude mnohem méně závislý na principech její organizace než na duchu, v němž jich bude užíváno, na dobré vůli většiny jejích členů a zvláště velmocí.

V druhé části o objektech mezinárodního práva zabývá se autor otázkami státního území; zde dlužno upozorniti na oddíly o ovzduší a vzduchoplavbě, o hranicích, státních služebnostech jak se nabývá státního území, o cessi a ztrátě státního území. Druhá kapitola této části jedná o širokém moři, třetí o jednotlivcích jako objektech mezinárodního práva. Zvláštní zmínky zasluhují oddíly o státní příslušnosti a naturalisaci pro svou praktickou důležitost jakož i pojednání o vydávání cizinců.

Plynný překlad — po stránce jazykové čistoty doporučovala by se snad větší úzkostlivost — pomůže rozšířiti mezi českým čtenářstvem dílo, které vyplňuje prozatím citelnou mezeru české literatury vědecké. —ř.

H O V O R N A.

Zbytnost držby!

Pojem držby věci předpokládá moc nad věcí a vůli podržeti věc tu za vlastní. Držba věci jakožto skutková vláda nad věcí spojená s vůlí nakládati s věcí jako s vlastní, pokud se opírá o poměr právem uznaný, jest v původní své podstatě skutečností práva vlastnického, jeho projevováním se a osvědčováním a držba práv jest skutkem osvědčenou možností, resp. skutečným výkonem práva s vůlí vykonávati obsah jeho pro sebe jako právo.

S tímto skutkovým stavem spojuje však pozitivní právo účinek právní, jímž jest ochrana držby. Zákon chrání totiž držitele proti svémocnému rušení bez ohledu na případné právo. Význam držby tkví pouze v její právní ochraně a tím pouhé faktum stává se pojmem právním a držba rovnocennou společnicí práva a samostatným právním ústavem.

Zákonně uznaná právní povaha držby pak má dále v zápleti různé modifikace, jež by jinak pouhému faktu neodpovídaly, že se totiž uznává držba, kde jejích skutkových podmínek není, a zase naopak. Samostatným zákonným uspořádáním držby odpoutal se tento ústav od své skutkové povahy pouhého jevu určitého práva a tvoří nadále samostatný pramen a podmínky